

V današnjem času, ko nas z vseh strani, na vse načine in neprenehoma nagovarjajo najrazličnejša sporočila, je plakat, zlasti tak, ki posreduje kulturno-umetniške vsebine, izumirajoča vrsta. Ne premika se, ne poje, ne kriči, ne sveti, ni interaktiven in nanj ne moremo klikniti. Nekoč pa je bil plakat pomembno in ugledno sredstvo vizualnega komuniciranja, čeprav se je pojavil kot posledica razvoja tiska, najzgodnejše tehnike masovne proizvodnje. Bil je občudovan, predmet poželenja številnih zbiralcev in paradni konj mnogih oblikovalcev. Plakat je bil primeren za sporočanje najrazličnejših vsebin, zato so se hitro uveljavili tematski plakati: gledališki, turistični, reklamni in seveda filmski. Njegova osnovna naloga je bila, da gledalca privabi v kino, k ogledu filma.

Film in plakat sta od nekdaj sopotnika. Omogočili so ju tehnološki razvoj in družbene razmere. Plakat je imel sprva zelo omejen čas trajanja, zelo podobno kot dnevni časopisi: ko je opravil svojo osnovno nalogo – obveščanje in nagovarjanje gledalcev – ni bil več potreben ali zanimiv. Povezava s filmom mu je pri tem še dodatno škodila, saj je ta od samih začetkov veljal za zabavi in razvedrilu namenjen medij in se zato tudi filmski plakat ni zdel vreden skrbnejše obravnave, kaj šele sistematičnega zbiranja in ohranjanja.

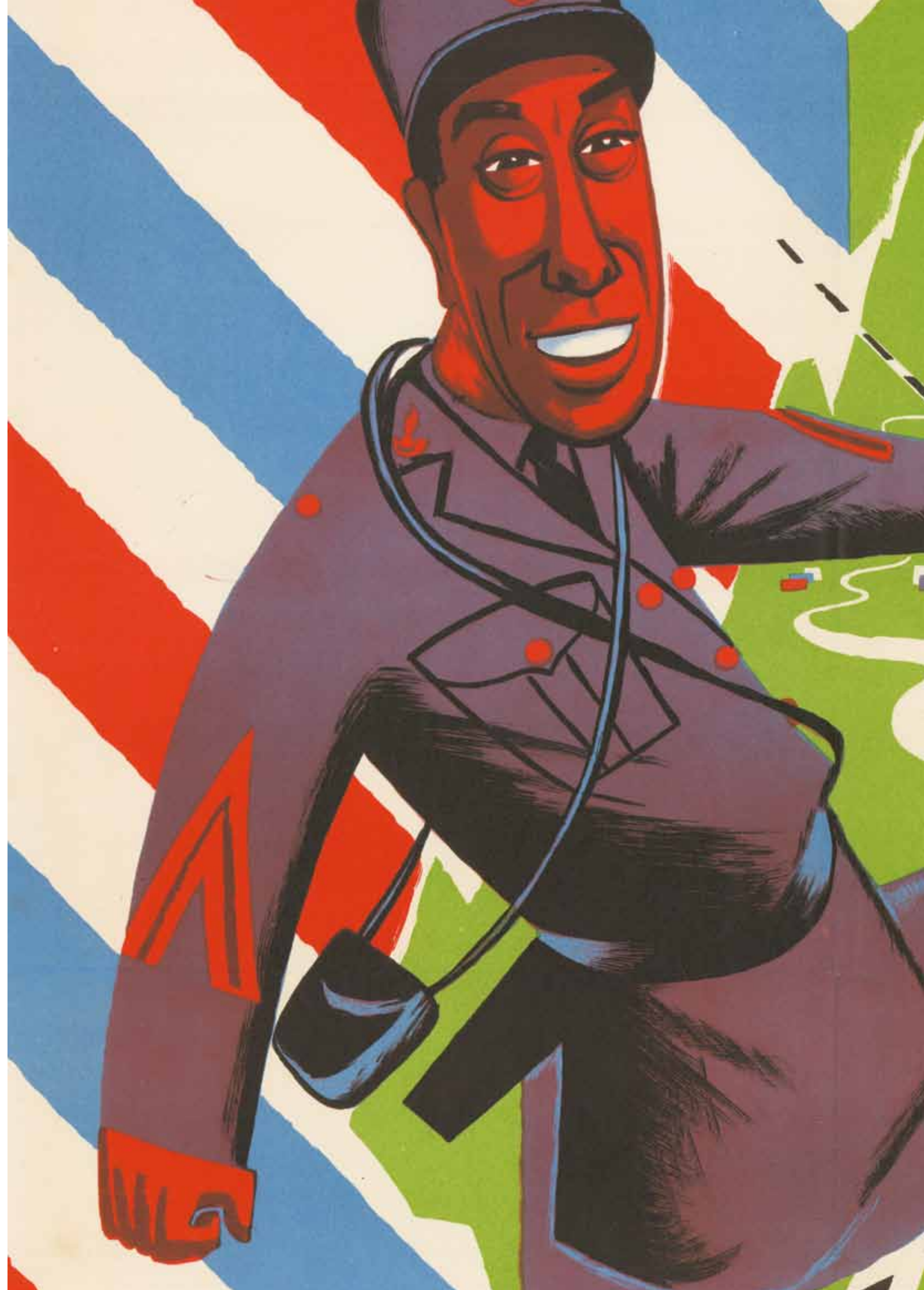
Kljub temu se je filmski plakat razvil in uveljavil kot ena pomembnejših zvrsti vizualnega komuniciranja. Prenekateri filmski plakati tako v zgodovini oblikovanja vizualnih komunikacij predstavljajo najboljša in najvznemirljivejša dela. A tudi tisti drugi, nepopolni, ponesrečeni, žanrsko zaznamovani, naivni in nerodni, imajo svoje privrženke, ki jih strastno zbirajo. Dragoceni in zanimivi pa so tudi za vse, ki se celovito in poglobljeno ukvarjamo s filmom. So pomembni kot dokument in vir informacij, a tudi kot izdelki različno večjih grafičnih oblikovalcev, tiskarskih delavcev in tiskarn.

Slovensko kinoteko kot filmski muzej zanima prav vse, kar je povezano s filmom in tvori filmsko dediščino, zato vestno zbira in hrani tudi filmske plakate. Izbor, predstavljen na razstavi, je iz obdobja petdesetih in šestdesetih let prejšnjega stoletja. Gre za redkeje videne plakate slovenskega distribucijskega podjetja Vesna film in distributerjev nekdanje Jugoslavije, ki so poskrbeli za produkcijo teh plakatov. Večinoma so bili plakati namenjeni celotnemu jugoslovanskemu filmskemu trgu, nekatere pa so stiskali tudi v slovenski jezikovni različici. Oblikovno gre za izdelke večinoma neznanih ali slabo poznanih avtorjev, za izdelke, ki so jih pripravili v grafičnih oddelkih tiskarn, pogosto izpeljane iz predlog originalnih verzij plakatov ali fotografij iz filma. Kadar so distributerji skupaj s pravicami prikazovanja filma dobili tudi grafične predloge za plakate, so v grafičnih oddelkih tiskarn poskrbeli le za napise v ustreznem jeziku.

Na razstavi so predstavljeni tako filmski plakati za lahkotnejše žanre kot tudi za avtorske filme, ki gledalca vabijo k razmisleku. Zanimive so skupne značilnosti plakatov v obeh skupinah, ne glede na to, ali gre za italijanski, ameriški ali sovjetski film. V skupini plakatov za avtorske filme pa velja opozoriti na vizualno govorico oblikovanja filmskega plakata, ki je povsem drugačna od sicer pogostega tipiziranega in danes najbolj poznanege ameriškega komercialnega filmskega plakata.

Metka Dariš

vodja muzejskega oddelka Slovenske kinoteke

Pridite **v kino!**

NLB Galerija Avla

1

2

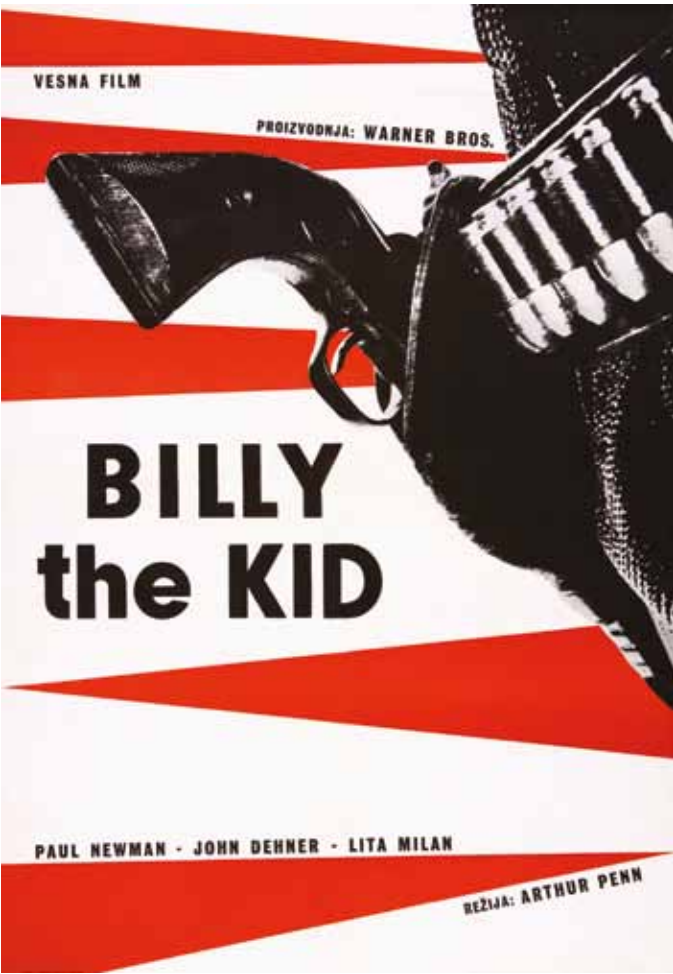
3

4

5

6

1

Kako ubiti svojo ženo (How to Murder Your Wife),
Richard Quine, USA, 1965

2

Igre ljubezni (Les Jeux de l'amour),
Philippe de Broca, Francija, 1960

3

Avtomobilski tat (Beregis avtomobilja),
Eldar Rjazanov, Sovjetska zveza, 1966

4

Onibaba (Onibaba),
Kaneto Shindo, Japonska, 1964

5

Mlada leta (Godi molodje),
Aleksej Mišurin, Sovjetska zveza, 1959

6

Billy the Kid (The Left Handed Gun),
Arthur Penn, USA, 1958

na naslovnici (izrez):

Zakon je zakon (La legge è legge),
Christian-Jaque, Francija, 1958

Pridite v kino! Come to Cinema!

filmski plakat / film poster

NLB Galerija Avla
27. 10. 2014–16. 1. 2015

vodstvo po razstavi:
četrtek, 20. 11. 2014 ob 17. uri
vodi: Metka Dariš
vodja muzejskega oddelka Slovenske kinoteke
in avtorica razstave

guided tour:
Thursday, 20 November 2014 at 5 pm
curator: Metka Dariš
head of the museum department of the Slovenian Cinematheque
and author of the exhibition

Razstava Pridite v kino! – filmski plakat je nastala v sodelovanju Slovenske kinoteke, Cankarjevega doma in NLB Galerije Avla in je del spremljevalnih dogodkov 25. festivala Liffe.

Exhibition Come to cinema! – film posters is part of accompanying events of the Liffe Festival. With this exhibition the Slovenian Cinematheque, Cankarjev dom and NLB Galerija Avla celebrate the 25th Liffe Festival.

The exhibition includes rarely seen film posters from the fifties and sixties that were used for the promotion of films by Slovenian distribution company – Vesna film and distributors from the former Yugoslavia, which also took care of the production of these posters. Exhibited posters are from the collection of the Slovenian Cinematheque (Slovenska kinoteka).

NLB Galerija Avla
Trg republike 2
1520 Ljubljana
koordinacija izvedbe razstav:
Miranda Južnič
telefon: 01 476 47 07
www.nlb.si/galerija